

LICENCIE CREATIVE COMMONS NA SLOVENSKU

Licencie Creative Commons (ďalej **CC**) sú súborom verejných licencií, ktoré od r. 2001 prinášajú nové možnosti v oblasti nakladania s autorskými dielami, databázami a predmetmi, na ktoré sa upínajú práva súvisiace s autorským právom. Autorom tejto myšlienky je prof. Lessig, v súčasnosti pôsobiaci na Harvard Law School (predtým na Stanford Law School).

Licencie CC posilňujú pozíciu autora (resp. iného nositeľa práv) pri rozhodovaní za akých podmienok bude dielo verejne prístupné. Licencie CC fungujú na jednoduchom princípe: autor prostredníctvom využitia licencií CC poskytuje niektoré svoje práva potenciálnym používateľom, iné práva si vyhradzuje. CC nie sú popretím klasického poňatia autorského práva, ale jeho nadstavbou. Namiesto „všetky práva vyhradené“ (all rights reserved), sa autor slobodne rozhodne pre „niektoré práva vyhradené“ (some rights reserved).

Obľuba licencií CC vychádza najmä z jej medzinárodnej zrozumiteľnosti. Licenčné podmienky, resp. práva a povinnosti používateľa, sú graficky vyjadrené pomocou jednoduchých piktogramov. Licencie CC sú veľmi obľúbené napríklad pri výučbe, prezentáciách, tvorbe vedeckých textov, a pod. Vo viacerých štátoch sú súčasťou politiky verejnej správy, ktorá ich tiež využíva. Súčasná databáza predmetov licencovaných pod hlavičkou CC vo svete je okolo 350 miliónov.

Systém CC je aktuálne zavedený a funkčný vo väčšine štátoch sveta s rozvinutým autorskoprávnym systémom: Argentína, Austrália, Belgicko, Brazília, Bulharsko, Kanada, Čile, Čína, Kolumbia, Chorvátsko, Česká republika, Dánsko, Ekvádor, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Grécko, Guatemala, Hongkong, Maďarsko, India, Izrael, Taliansko, Japonsko, Luxembursko, Macedónia, Malajzia, Malta, Mexiko, Holandsko, Nový Zéland, Nórsko, Peru, Filipíny, Poľsko, Portugalsko, Portoriko, Rakúsko, Rumunsko, Srbsko, Singapur, Slovinsko, Južná Afrika, Južná Kórea, Španielsko, Švédsko, Švajčiarsko, Taiwan, Thajsko, Veľká Británia, Spojené štáty americké, Vietnam

Systém CC je v procese zavádzania licencií do praxe v týchto štátoch: Arménsko, Azerbajdžan, Kostarika, Egypt, Estónsko, Gruzínsko, Írsko, Jordánsko, Nigéria, Ukrajina

Štáty v prípravnej fáze s cieľom zavedenia systému licencií v budúcnosti: Bangladéš, Island, Indonézia, Libanon, Macau, Slovenská republika, Sýria, Tanzánia, Turecko, Venezuela.

Predpokladom na zavedenie licencií CC v konkrétnom štáte je prístupenie pridružených partnerov do projektu. Títo partneri (väčšinou Inštitúty práva duševného vlastníctva, univerzity a pod.) majú garantovať zabezpečenie úrovne projektu v danom štáte, najmä prostredníctvom realizácie prekladov potrebných dokumentov a participácie na osвете v danom štáte. Jedným z partnerov projektu CC sa stala aj **Trnavská univerzita, Právnická fakulta**, ktorá bude prostredníctvom **Ústavu práva duševného vlastníctva** zabezpečovať portovanie licencií CC na Slovensku.

Zuzana Adamová (Project Lead)

Bližšie informácie:

www.creativecommons.org

[wiki.creativecommons.org/Slovak Republic](http://wiki.creativecommons.org/Slovak_Republic)